

Harpduo Wauters

Vreugdevolle roeping

Harpduo Wauters

Emma Wauters harp en zang

Mathilde Wauters harp en zang

Karlheinz Stockhausen 1928-2007
FREUDE

(No. 82: KLANG 2. Stunde: FREUDE
voor 2 harpen en stem, 2005)

FREUDE

FREUDE van Karlheinz Stockhausen is een parafrase op de hymne *Veni Creator Spiritus*: een pinksterhymne die ook gezongen wordt bij twee beslissende keuzemomenten in het menselijk leven: het huwelijk en het afleggen van de kloostergeloften.

Het is het tweede deel, het tweede 'uur', van zijn onvoltooide cyclus *KLANG*, *Die 24 Stunden des Tages*. Aan de hand van de 24 versregels van het *Veni Creator Spiritus* schrijft Stockhausen 24 muzikale 'momenten', elk met een tijdsduur van zo'n 1 tot 3 minuten. Zoals Stockhausen het verwoordt: "Ik componeerde 24 muzikale momenten als de 24 uren van de dag, zodat het tweede uur van *KLANG* binnen één uur van de Dag als het ware een hele dag vormt."

Stockhausen begint aan *KLANG* na voltooiing van de bekende, grootse cyclus *LICHT* (1977-2003, zeven opera's, één voor elke dag van de week). Het eerste deel van *KLANG* – *HIMMELFAHRT* – schrijft hij in 2004 voor de kathedraal van Milaan in opdracht van Don Luigi Garbini van de Milanese kunstorganisatie ArtAche. Vervolgens geeft deze hem ook de opdracht voor dit tweede deel, bedoeld voor uitvoering tijdens Pinksteren 2006.

Stockhausen kiest voor de bijzondere bezetting van twee harpen en ziet daarbij twee Nederlandse harpistes voor zich: Marianne Smit en Esther Kooi, beiden op dat moment 21 jaar oud. Een van hen is de nicht van fluitiste Kathinka Pasveer, Stockhausens muze en een van zijn levensgezellinnen, voor wie hij dertig werken componeerde. Stockhausen laat de musici niet alleen harp spelen, maar de teksten van het *Veni Creator Spiritus* ook zingen en spreken.

UIT
VRIJE
WIL

MUSICA SACRA Maastricht

zondag 22 september 2024
15.30 - 16.30 uur
Cellebroederskapel

Stockhausen gebruikt in deze muziek een enorm palet aan klankkleuren en speeltechnieken, zoals tremoli, trillers, allerlei soorten glissandi, percussie op de snaren, het gebruik van plectra en snelle herhalingen van korte fragmenten. Mathilde Wauters: "Dit heeft ook een sterk visueel effect, bijvoorbeeld wanneer we tegelijkertijd glissandi in tegengestelde richting spelen". Dankzij specifiek pedaalgebruik klinken de twee harpen op veel momenten samen als 'een grote chromatische harp'. Dit levert een spannende, atonale klankwereld op en doorgaande chromatische melodische lijnen die op een afzonderlijke harp niet mogelijk zouden zijn. "Je moet deze muziek wel samen studeren: want je mist stukjes van de melodieën als je alleen speelt", zo vertelt Mathilde Wauters. Op andere momenten ontstaat er juist een polyfoon weefsel waarin de twee harpen meer op zichzelf staan.

Zoals al vermeld laat Stockhausen de musici ook zingen en spreken. De manier waarop hij hun stemmen gebruikt, wijkt af van de wijze waarop dergelijke geestelijke teksten meestal op muziek worden gezet: niet plechtig maar eerder licht en speels, vaak syllabisch en met gebruik van *Sprechgesang*. Mathilde Wauters: "Dat is best spannend en haalt ons uit onze comfortzone. Ook omdat het atonale muziek is, met veel moeilijke sprongen. Maar nu we dit werk wat vaker hebben uitgevoerd, wordt het steeds natuurlijker en ontstaat er voor ons meer ruimte voor muzikale verdieping".

Handwritten musical score for two harps, titled "FREUDE für 2 Harfen". The score is written on graph paper and includes various musical notations, including notes, rests, and dynamic markings. The text is in German and includes the title "FREUDE für 2 Harfen" and the subtitle "jede Seite eine Skala". The score is divided into sections, including "Rhythmus 2. Stufe", "Zweite Skala", and "Solo I". The lyrics are written in Latin and include phrases such as "montes Eurorum", "Visita", "harmu", "Flächen", "implerunt quae tu", "gratia", "peccata", "ora secunda", "ora tertia", "ora quarta", "Qui dicis", "dantur des", "facilis", "allim", "fons virus", "ignis", "charitas", "et spiritalis", "enctio", "Tu spiffere", "dextre", "Dei tu", "obisui", "tu nite", "promissum", "ditans", "sermo", "patris", "gureuro". The score also includes a section for "Zweite Skala" with lyrics "Accende", "lumen", "sensibus", "infunde", "ambrem", "cordibus", "infirma", "nostri", "corporis", "virtute", "firmus", "perpeti", "hostem", "repelas", "laugius", "pasenque", "dover", "posture", "dextre", "sic", "te pro re", "litemus", "omne", "noxium", "Pacta", "sciamus", "da item", "Pitium", "Morgenluft", "Frieden - Erleuchtung", "im Innern", "syndus", "Akk", "Melodie", "Rosen", "sederamus", "utrisque", "omni", "Tempore". The score is written in a clear, legible hand and includes various musical notations, including notes, rests, and dynamic markings. The text is in German and includes the title "FREUDE für 2 Harfen" and the subtitle "jede Seite eine Skala". The score is divided into sections, including "Rhythmus 2. Stufe", "Zweite Skala", and "Solo I". The lyrics are written in Latin and include phrases such as "montes Eurorum", "Visita", "harmu", "Flächen", "implerunt quae tu", "gratia", "peccata", "ora secunda", "ora tertia", "ora quarta", "Qui dicis", "dantur des", "facilis", "allim", "fons virus", "ignis", "charitas", "et spiritalis", "enctio", "Tu spiffere", "dextre", "Dei tu", "obisui", "tu nite", "promissum", "ditans", "sermo", "patris", "gureuro".

Al met al spreekt er veel meer vreugde uit deze muziek dan je op basis van de tekst zou verwachten. Stockhausen: "Tijdens het componeren veranderde ik de titel in *FREUDE* [de oorspronkelijke titel was *Pfingsten*, red.] Mijn basisgevoel was vreugde. Steeds weer zag ik de première voor me in de kathedraal van Milaan, het enthousiasme van de twee jonge vrouwen, hun spel, hun gezang. De partituur zal zeker die geweldige vreugde van mijn geest en ziel gedurende de vele maanden van het componeren vastgehouden hebben..."

"Mijn basisgevoel was vreugde. Steeds weer zag ik de première voor me in de kathedraal van Milaan." - Karlheinz Stockhausen

Veni, creator Spiritus

MOMENT 1	Veni, creator Spiritus	Kom Schepper, Geest, daal tot ons neer,
MOMENT 2	mentes tuorum visita,	houd Gij bij ons uw intocht, Heer;
MOMENT 3	imple superna gratia,	vervul het hart dat U verbeidt,
MOMENT 4	quae tu creasti pectora.	met hemelse barmhartigheid.
MOMENT 5	Qui diceris Paraclitus,	Gij zijt de gave Gods,
MOMENT 6	altissimi donum Dei,	Gij zijt de grote Trooster in de tijd,
MOMENT 7	fons vivus, ignis,	de bron waaruit het leven springt,
MOMENT 8	caritas et spiritalis unctio	het liefdevuur dat ons doordringt.
MOMENT 9	Tu septiformis munere,	Gij schenkt uw gaven zevenvoud,
MOMENT 10	digitus paternae dexteræ	O hand die God ten zegen houdt,
MOMENT 11	tu rite promissum	O taal waarin wij God verstaan,
MOMENT 12	Patris sermone ditans guttura.	wij heffen onze lofzang aan.
MOMENT 13	Accende lumen sensibus,	Verlicht ons duistere verstand,
MOMENT 14	infunde amorem cordibus,	geef dat ons hart van liefde brandt,
MOMENT 15	infirma nostri corporis,	en dat ons zwakke lichaam leeft
MOMENT 16	virtute firmans perpeti.	vanuit de kracht die Gij het geeft.
MOMENT 17	Hostem repellas longius	Verlos ons als de vijand woedt,
MOMENT 18	pacemque dones protinus,	geef ons de vrede weer voorgoed,
MOMENT 19	ductore sic te praeviso,	Leid Gij ons voort, opdat geen kwaad,
MOMENT 20	vitemus omne noxium.	geen ongeval ons leven schaadt.
MOMENT 21	Per te sciamus da Patrem,	Doe ons de Vader en de Zoon
MOMENT 22	noscamus atque Filium,	aanschouwen in de hoge troon,
MOMENT 23	te utriusque Spiritum	O Geest van beiden uitgegaan,
MOMENT 24	credamus omni tempore.	wij bidden U gelovig aan.

vertaling: Jan Willem Schulte Nordholt

Harpduo Wauters

Het Belgische Harpduo Wauters wordt gevormd door de zussen Emma en Mathilde Wauters. Hun repertoire reikt van het duetrepertoire van John Thomas tot Karlheinz Stockhausen.

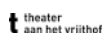
Emma Wauters is een vaste gast bij Brussels Philharmonic, Opera De Munt, Symfonieorkest Vlaanderen en Sinfonieorchester Aachen. Kamermuziek speelt ze geregeld op belangrijke Belgische podia. Ze was van 2014 tot 2017 assistent harpdocent aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen. Momenteel doceert ze aan de LUCA School of Arts in Leuven en aan de Muziekacademie van Schaarbeek (Brussel) en de Kunstacademie van Torhout. Emma Wauters studeerde aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen, waar ze haar masterdiploma met grootste onderscheiding behaalde. Ze zette haar studies voort aan het Conservatoire national supérieur de musique de Lyon. Als jong talent won ze al diverse prijzen en ze werd geselecteerd voor deelname aan het festival Heidelberger Frühling in 2012, waar ze onder andere optrad met het vermaarde Quatuor Danel.

Emma maakt ook deel uit van Duo Aznem met haar zus de celliste Astrid Wauters en van Duo Eolienne met saxofonist Kurt Bertels.

In 2017 behaalde **Mathilde Wauters** haar Masterdiploma harp met grootste onderscheiding aan het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen. Vervolgens perfectioneerde ze haar spel aan het Conservatoire national supérieur de musique in Parijs. Mathilde was laureate van diverse vooraanstaande internationale harpconcoursen en volgde meerdere masterclasses.

In 2019 werd Mathilde Wauters geselecteerd om gedurende anderhalf jaar deel te nemen aan de Orkestacademie van de Münchner Philharmoniker. Mathilde vertolkte soloconcerten op festivals zoals Seduced by Harps, het festival Arte Amanti en Les Concerts de l'Orangerie in Seneffe. Ook werd ze uitgenodigd op te treden voor de Association Internationale des Harpistes in Parijs.

Musica Sacra Maastricht is een coproductie van Stichting Musica Sacra en Theater aan het Vrijthof en wordt mede mogelijk gemaakt door

Gemeente Maastricht

provincie limburg

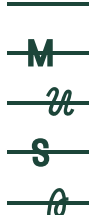

FONDS 21

VSBfonds.
iedereen doet mee

Met dank aan Stichting Katholiek Steunfonds Onderwijs Maastricht en Omgeving (KSOM).

Festivalleiding en fondsenwerving Erwin Roebroeks **Programmacommissie** Jacques Giesen (vz), Sylvester Beelaert, Bas Geerts, Jos Leussink, Erwin Roebroeks, Tamar Tarenskeen, Saskia Törnqvist en Susanne Vermeulen **Marketing, vormgeving en publiciteit** Charlene Arsasemita, Willemijn Doelman en Emmanuel Merkus **Productie** Raf Meijers **Hoofdredactie** Erwin Roebroeks **Redactie** Sylvester Beelaert, Philip Leussink en Jacinta Wetzler **UITbalie** Susan Meisen en Flora Minis **Technische coördinatie** Judith Bruijnzeels en Frank Wijnands **Expositiebegeleiding** Peter Snellens **Facilitair** Nandi Nijsten **Financiën** Jos Spauwen **Festivalbeeld** Raani Mohamed en Yaisa Stoop, studenten **Vormgeving | Visuele Communicatie**, Zuyd Hogeschool **Directeur-bestuurder** Brigitte van Eck **Raad van Toezicht** Klaartje Peters (vz), Barbara de Heer, Bas Huyser, John Monseweije en Ingeborg Stijnen • musicasacramaastricht.nl